

XLVII. zasedání Akademického sněmu AV ČR

15. prosince 2015

Jiří Drahoš
předseda Akademie věd ČR

- Úvod
- Zpráva o činnosti Akademické rady v období od XLVI. zasedání Akademického sněmu
- Výsledky výzkumné činnosti
- Realizace „Strategie AV21“
- Závěr

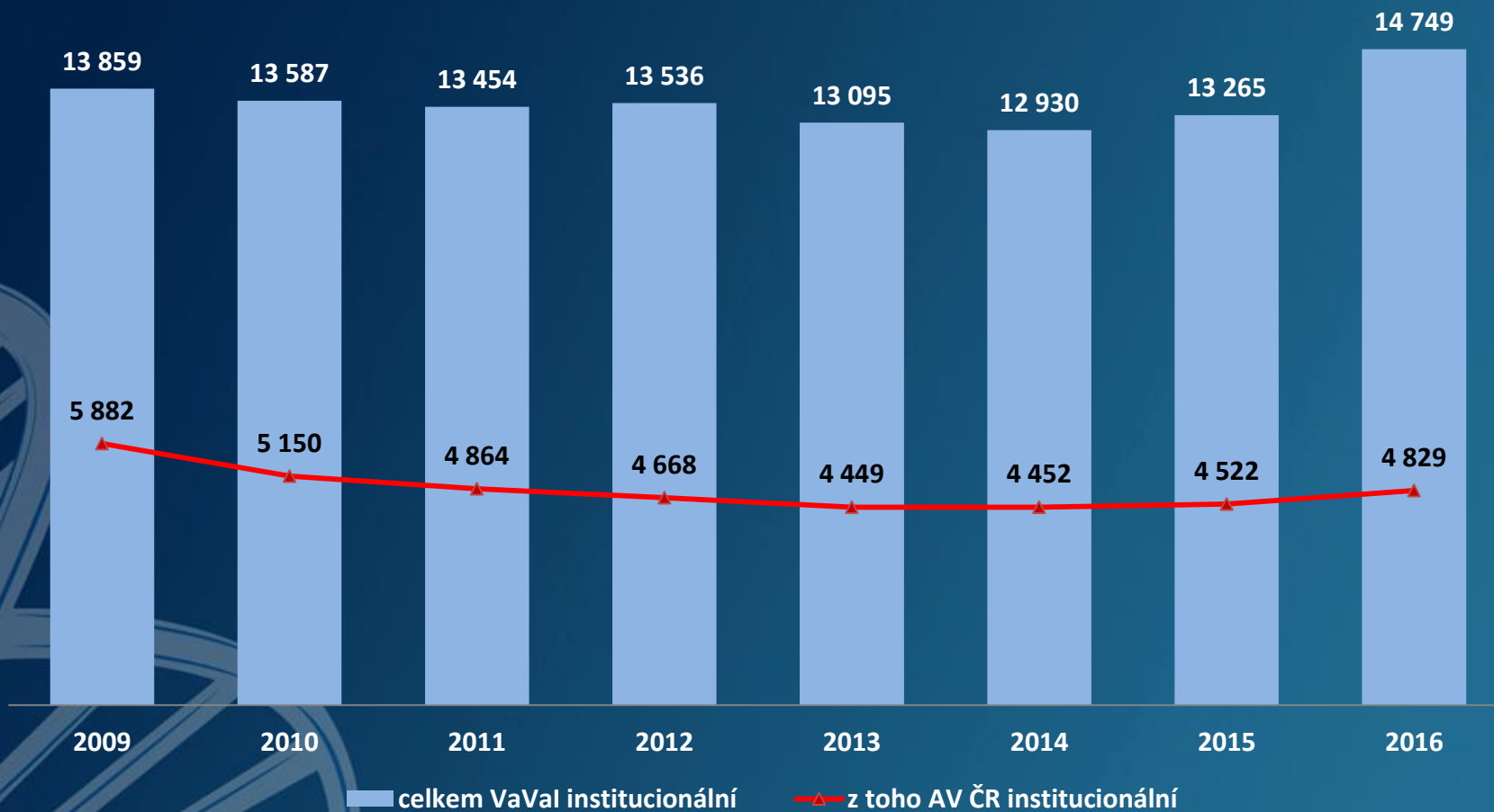

Zpráva o činnosti AR

- Státní rozpočet ČR na VaVal (2016–2018)
- Finanční udržitelnost nových vědeckých center
- Příprava nového zákona o podpoře VaVal
- Novela zákona o VŠ a novela zákona o VVI
- Evropská agenda
- Koncepce rozvoje činnosti AV ČR

Zpráva o činnosti AR

Institucionální prostředky na VaVal (mil. Kč)

Finanční udržitelnost nových vědeckých center

- Materiál MŠMT pro vládu ČR (11/2015) „Návrhy velkých infrastruktur pro VaVal na léta 2016–2022“
 - Indikativní rozpočtové náklady udržitelnosti 58 projektů velkých infrastruktur pro VaVal cca 13 mld. Kč v letech 2016–2022
 - V příštím roce bude potřeba zhruba 1,8 mld. Kč, což o 0,5 mld. Kč překračuje aktuálně schválené prostředky

Příprava nového zákona o podpoře VaVa

- Přípomínkové řízení ukončeno v říjnu 2015
 - celkem 452 připomínek, z toho 256 zásadních
- Časový prostor pro odpovědné, věcné prodiskutování problematiky, by měl být podstatně větší

Novela zákona o VŠ a novela zákona o VVI

- Novela zákona o veřejných výzkumných institucích obsahovala změny, které se vysokých škol netýkají
- Akceptována připomínka AV ČR, že jde o tzv. legislativní přílepek

Evropská agenda

- Příprava a implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)
- Důraz na zajištění dostatečné podpory oblastí výzkumu, vývoje a vzdělávání v programovém období EU 2014–2020

Zpráva o činnosti AR

Zástupci SP ČR a AV ČR se dohodli na následujících bodech spolupráce:

- **Výměna informací k vládním materiálům**
- **Analýza prostředí výzkumu, vývoje a inovací za podpory NHÚ**
- **Nominace zástupce AV ČR do expertního týmu Svazu průmyslu a dopravy pro výzkum, vývoj a inovace**

Koncepce rozvoje činnosti AV ČR

- Další směřování AV ČR vyžaduje zpracování nové koncepce s cílem
 - přesněji postihnout celé spektrum výzkumných a odborných aktivit AV ČR a vytvořit systémové podmínky pro jejich další rozvoj
- Návrh koncepce bude předložen Akademickému sněmu v roce 2016 po dopracování Vědeckou a Akademickou radou

Zpráva o činnosti AR

Návrh na rozdělení Centra výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i., s nástupnickými institucemi

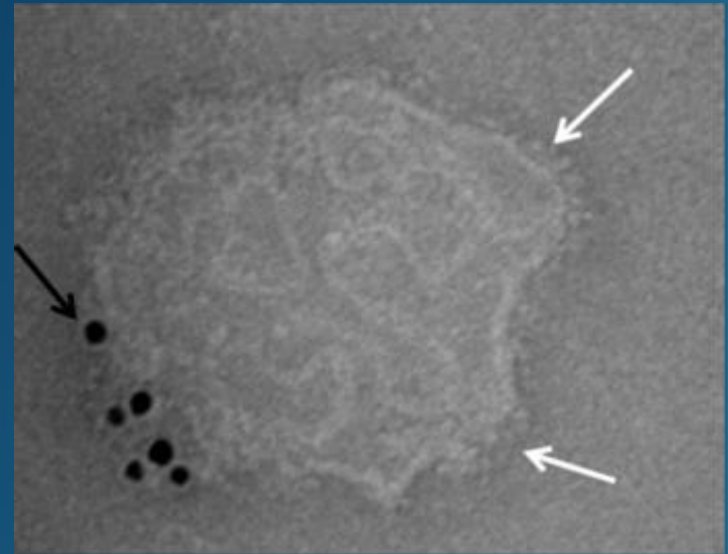
- Mikrobiologickým ústavem AV ČR, v. v. i.;
a
- nově vzniklým Ústavem výzkumu
globální změny AV ČR, v. v. i.

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o neživé přírodě

- Vědci z Fyzikálního ústavu, Ústavu organické chemie a biochemie, Výzkumného ústavu veterinárního lékařství a Univerzity Palackého Olomouc ve spolupráci se společností Bioveta z Ivanovic na Hané vytvořili rekombinantní chimérickou multiepitopovou vakcínu proti lymeské borelióze, která bude určena jak lidským, tak i zvířecím pacientům.

Proteoliposom zobrazen pomocí transmisní elektronové mikroskopie. Molekuly antigenu rOspC jsou označeny bílou šipkou. Identita antigenu je také potvrzena imunoafinitním značením koloidními částicemi zlata (černá šipka).

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o neživé přírodě

- Výzkumný tým z Fyzikálního ústavu byl oceněn za výzkum, vývoj a zavedení do výroby nových monokrystalických materiálů na bázi oxidu hlinitého a směsného oxidu hlinito-yttritového s použitím metody „Edge film growth“ a jejich uplatnění v hi-tech aplikacích v elektronickém, optickém, optoelektronickém, strojírenském a šperkařském průmyslu.

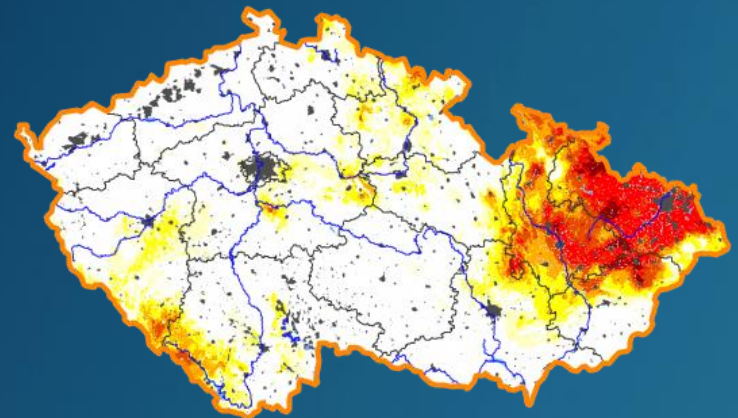

Aktivní šperkový kámen na bázi cerem dopovaného yttrito-hliníkového granátu

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o živé přírodě a chemických věd

- Česká republika má nový systém pro předpověď stavu a intenzity zemědělského sucha díky úsilí společného vědeckého týmu Centra výzkumu globální změny a Mendelovy univerzity v Brně. Integrovaný systém sledování sucha (ISSS) přináší denně aktualizované mapy ČR s předpověďmi pro následujících deset dnů.

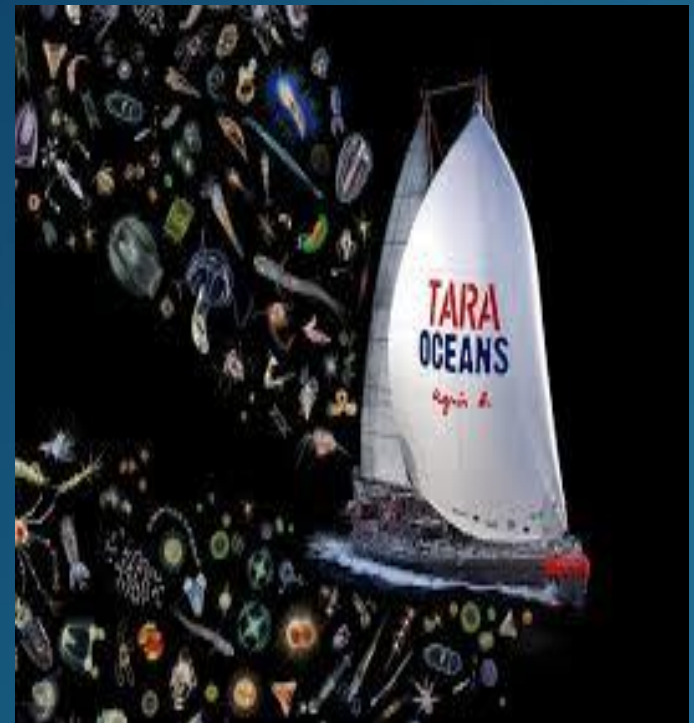
Odchylka půdní vlhkosti od obvyklého stavu v období 1961–2010 vyjádřená stupněm sucha v půdní vrstvě 0–40 cm a 0–100 cm

- Bez rizika sucha
- Snížená úroveň půdní vláhly
- Počínající sucho
- Mírné sucho
- Výrazné sucho
- Výjimečné sucho
- Extrémní sucho

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast věd o živé přírodě a chemických věd

- Vědci z Biologického centra se zúčastnili expedice **TARA OCEANS** s cílem zmapovat mikroskopický život oceánů se zaměřením na planktonní prvky. Z 2,5leté výpravy se posádka vrátila s množstvím vzorků, jejichž počáteční analýza byla publikovaná v sérii pěti článků v *Science*.

Mezinárodní výzkumný program
TARA OCEANS

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast humanitních a společenských věd

*Homines Scientiarum. Třicet
příběhů české vědy a filosofie*
přináší v pěti svazcích a na
přiložených DVD nosičích
soubor třiceti portrétů osobností
české vědy a vzdělanosti
ve 20. století. Jde o výsledek
tříletého projektu ve spolupráci
Ústavu pro soudobé dějiny
a Filozofické fakulty Univerzity
Pardubice.

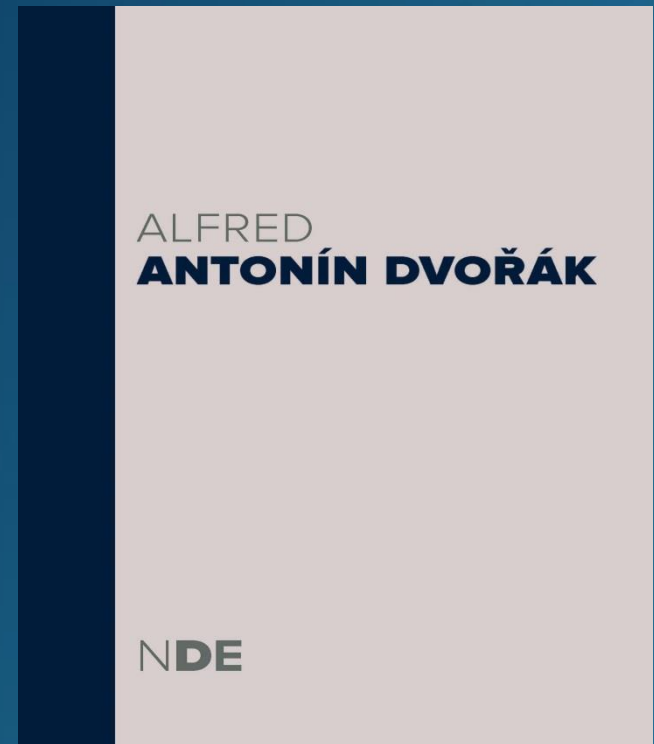
Reprodukce z Jenského kodexu. Scéna z prostředí pražské univerzity zobrazuje výuku založenou na četbě a výkladu – Doktor a žák (Jenský kodex, IV.B.24, 30r, 1490–1510).

Foto: Knihovna Národního muzea v Praze

Výsledky výzkumné činnosti

Oblast humanitních a společenských věd

Mimořádným publikačním výstupem Kabinetu hudební historie Etnologického ústavu je tištěná podoba klavírního výtahu první Dvořákovy opery Alfred, kterým byla zahájena kritická edice New Dvořák Edition, jež by měla postupně zahrnout veškerá Dvořákova díla nebo alespoň jejich podstatnou část.

Klavírní výtah Otomar Kvěch
Eds. J. Gabrielová, M. Kratochvílová
New Dvořák Edition
Praha, Etnologický ústav AV ČR a Český
rozhlas, 2014, 368 s.

Realizace Strategie AV21

- Uskutečnily se čtyři schůzky členů AR s koordinátory výzkumných programů (VP)
 - Ukazuje se, že bude třeba formalizovat uspořádání a pravidla spolupráce uvnitř jednotlivých VP
 - Koordinátoři VP připraví materiál shrnující výsledky VP a zkušenosti z prvního roku fungování strategie
 - Na financování strategie v roce 2016 vyčleněno 70 milionů korun

Realizace Strategie AV21

- Příznivý ohlas u zástupců podnikatelské sféry a státní administrativy, stejně jako u veřejnosti a její politické reprezentace
- Vhodná platforma, jak propojit nejen ústavy AV ČR, ale i jednotlivé týmy a obory, odborníky z VŠ, průmyslu a státní správy
- AV ČR je připravena k diskusi se všemi aktéry systému VaVal o nových formách spolupráce, které realizace strategie nabízí

Realizace Strategie AV21

- Společný seminář AV ČR a Poslanecké sněmovny „Poznátky českých společenských vědců o imigraci do ČR v evropském kontextu“
- Nový výzkumný program strategie „Globální konflikty a lokální souvislosti“
- Návrh Střediska společných činností na zřízení Centra transferu technologií AV ČR od 1. ledna 2016
- Webová stránka „AV21.AVCR.CZ“

Předpoklady pro další rozvoj vědy a výzkumu v ČR

- Podpora „strategické“ spolupráce a hledání synergických efektů
- Obnovení důvěry mezi akademickou a podnikatelskou sférou
- Zajištění finanční udržitelnosti nových vědeckých center
- Vstřícné a stabilní politické prostředí

Děkuji za pozornost

